Kőszeg, 1916. szeptember hó 24-én. 39. szám. XXXVI. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyed évre 1·50 korona, egyes szám ára 10 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RÓNAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak meg.

Igaza van

Pálinkás József rőtfalvi plébánosnak, mikor a hetfői megyegyülésen nyiltan és bátran felszólalt a Haditermény R. T. eljárása és a Bankok élelmicikk- és áru-spekulációi ellen s ha szokatlan is volt a hang az ott egybegyült jelenlegi és leendő méltóságos és nagyságos uraknak, sebaj, ugy mondta el, ahogyan a nap minden órájában százezrek ajakáról elhangzik. Szavai nem is maradtak hatás nélkül. Még azok is helyeslőleg bolongatták terhelt fejüket, akik egyébként erre feszélyezve érezték magukat, de azért önkéntelen is vele éreztek, mert abban kétségtelenül egyetért mindenki, hogy az emberek nélkülözhetetlen szükségleteinek beszerzése körül nem volna szabad ilyen lehetetlen állapotnak léteznie, — nem volna szabad olyan az egész vonalra kiterjedő kölcsönös kirablási rendszert megtürni és pedig éppen azért nem, mert rendkivüli időket élünk és ezen rendkivüli idők által okozott, amugy is általános elégedetlenséget előidéző helyzetet, nem lenne szabad még azzal elviselhetetlenebbé tenni, hogy itthon is harcban álljanak egymással az emberek s az áldozatok sulya alatt görnyedező polgáraival — az államhatalom.

Mult évben még volt mentsége. A háboru rendkivüli helyzetek elé állitott mindenkit. Most azonban már elég bőséges tapasztalat áll rendelkezésre, — most már pontosan megjelölhetők a szabad és nem szabad határvonalai.

Ha felfelé tapogatodzunk felvilágositásért: vajjon miért kell ennek igy lenni, mikor a falusi szatócs is első látásra felismeri a lehetetlent, első olvasásra egy kormányrendelet tarthatatlanságát és abban a valódi élet ismeretének teljes hiányát, — akkor azt felelik: hja, nem lehet mindent dobra ütni, magasabb érdekek parancsolják igy.

Ha e felett elmélkedni kezdünk, akkor meg valójában arra irányul gondolkodásunk, hogy persze, persze, kell valami okának lenni, mert hiszen lehetetlen, hogy egy országnak vezetői szántszándékkal a rosszabbat, a való élettel merő ellentétben állót forszirozzák, — hiszen lehetetlen, hogy milliók jajszava, nyomorusága ne jusson el hozzájuk?!

Erre azután közbetolakodnak — „a nagy tőke," „az ágrár-hatalom", „a merkantil telhetetlenség" és egyéb hasonhangzásu jelszavak és e mögött rejlő ütköző pontjai minden gazdasági életnek és megélhetési küzdelmeknek és a sulyos helyzeten töprengő állampolgár végre csak arra a konkluziora jut, hogy mégis csak a kormányhatalom az oka mindennek.

Pedig felülről éppen az ellenkezőjét hangoztatják. Ott azt mondják:

nem legelső gondja a rendeletekkel érintett polgárnak, hogy azt miképen kijátsza?

bejelenti-e a termelő egész termését, hogy az állam egyforman eloszthassa?

ugy osztja-e be saját szükségletét, hogy a kijelölt mennyiséggel beérje?

nem csapja-e be az államot mindenütt, ahol csak teheti?

nem csempész, nem rejteget el semmit?

nem követel-e többet polgártársaitól, mint amennyit lelkiismeretesen szabad volna?

nem használja-e ki az alkalmat a leglehetetlenebb követelések támasztásával?

létezik-e termelő, iparos, kereskedő, ügynök stb., aki a háborus helyzetet indokolatlan, könyörtelen kapzsi vagyonszerzésre ki nem aknázta volna?

ugy intézi-e minden termelő a termelését, hogy azzal necsak a maga, hanem az állam és a hadviselés érdekeit szolgálja?

„polgári becsületszó" alatt helyt állhat-e mindenki a kiállitott adóvallomásáért?

betartotta-e mindenki az állatállományt kimélő, az élelmezést biztositó, az áremelést ellensulyozó hustalan napokat?

igazán csak az veszi igénybe a hadisegélyt, aki rászorult?

igazán csak annak volt protektora hadisegélyre, aki alaptalanul mellőztetett?

igazán nélkülözhetetlen minden felmentett?

él-e mindenki törvényadta jogával, ha sérelem esik rajta vagy polgártársán és nem-e azért nem él vele, mert ő is visszaél vele?

— — — — — — — — — —

Az a nagy igazság, hogy egyik tizenkilenc, a másik egy hijján husz.

Az a nagy igazság, hogy ha felülkerekedik az általános vagy mesterségesen szitott nagy elégedetlenség és elsepri a vezetőket és körülöttük lebzselőket, mások jönnek helyébe és marad minden — a régiben. Fent is, lent is.

Az élet komédiája.

Vértenger mindenütt. Milliós hadseregek állanak egymással szemközt az öldöklő szerszámok legborzasztobbikával.

Százezrek pusztulnak el és a gyilkos felett hónapokig tárgyalnak s végül kegyelemre ajánlják.

Ezer és ezer menekülő és földönfutó a társadalom jó szivére utalva kénytelen alamizsnát elfogadni, mig egyesek a hadvezetőség és kormány jóvaltából millókat szereznek.

Minden nyilvános hely tömve, a pénzt szórják, a pezsgő folyik és az ut szélén az ellenség által házakból kiüzött anya gyermekeivel didereg.

Iskolás gyerekek ezrei kabát nélkül mezitláb sietnek az iskolába, mig az élelmes galíciai összevásárolja drága pénzen az elnasznált ruhadarabokat.

Egymást felrevezetni, megcsalni, kifosztani a modern világ kereskedelme. — Harácsolni minél többet: tisztességes kenyérkeresetté lett.

Tárca.

Fájdalom.

Nem az a fájdalom, mely viharként tör ki,
Amikor egy csapás a szivet megsebzi,
Amikoron könnyár tör utat a bának,
A lélek megtépett hurjai felzúgnak;
Nem áll meg, nem szünik a könnyeknek árja,
Mikor a fájó szív sebeit kitárja;
Nem az a fájdalom, nem az a nagy bánat,
Amelyik jajával felszeretné rázni
— Az egész világot.

Az csak a fájdalom, amely néma marad
A szivre szakadó — tengernyi kín alatt;
Még könnye se csordul, még hangot se adott,
Pedig az a szív már vérző sebet kapott;
Benn van a gyilok az égő, vérző sebben,
S bár ezer kín tépi — még a szem se rebben,
Még az ajk se mozdul a nagy fájdalomban,
Nem indítják jajra kínok-szenvedések,
Az csak — az a bánat — amikor titokban,
Néma fájdalomban
— Vérzik el a lélek...

Tóthné-Munkácsy Eleonóra.

Háborus apróságok.

XX.

A régi rómaiak háboruja.

Az olasz fronton, ahol most járatlan sziklákon és fensikokon heves harc folyik, ott már 2000 évvel ezelőtt veres küzdelmek folytak a rómaiak korában. Érdekes hadtörténelmi adat, hogy abban az időben a minden technikai készültséggel felruházott római hadsereget miként verték le és miként sikerült egy barbár népnek az Alpokon keresztülmenni. Tudjuk a történelemből, — Plutarch irásaiból — hogy a védősereg parancsnoka Catulus volt, aki kénytelen volt a hegyek védelmi vonaláról hadseregét visszavonni, mert félt, hogy tulságos messzire szakad el a törzstől. Ennélfogva visszavonult Olaszországba és az Etsch mögött állott fel és a folyót használta fel védelmül. Miután a folyón hid volt, mód nyilott az ellenség által veszélyeztetett partra gyors segélyt átküldeni. Ez a terv azonban nem vált be, mert az ellenséges had az akkor egyedül járható Etsch-völgyön át bevonult olasz földre, még pedig az Alpeseken keresztül.

A cimbrai hadsereg azután 102-ben késő ősszel a legnagyobb viharban, nagy tömegekkel átkelt a hegyeken és nemtörődve az Alpesek mély havával és gleccsereivel, meredek szakadékaival, bevonult az ellenség országába. Itt azután a rómaik csapata várta. Nagy csata keletkezett, melynek végén a rómaiak vad futásban menekültek. Ezen csata leirásából érdekes, hogy milyen számitással pótolták a technikai vivmányokat abban az időben.

Amikor ugyanis a római hadsereg az Etsch völgy utjait ismét elfoglalta és az Alpeseket körülfogta, az ellenség a megerősitett hidfők ellen vonult s ott sátortábort készitett. Azután megvizsgálta a folyó medrét s ahol a viz a legsekélyebb volt, ott a hidfő alatt az átkeléshez sáncot készittetett. Mint az óriások a mesékben, döntötték ki a hatalmas sátort, hordták az óriási tömegu földet és ezen át megkezdték az átkelést, hogy megakadályozzák azt, miszerint a hidon át a rómaiak hátba támadják, nehéz tárgyakat dobtak a folyó vizébe, melyek sebes zuhanással a hidpillérekhez ütődtek, ugy hogy azok meglazultak. Mikor mindezt a római táborban megtudták, nagy panik keletkezett. S amikor az ellenség már a folyó innenső partján megjelent, Catulus hadseregével együtt, annak élén, visszavonulást szinlelve, menekült egészen a Pó jobb oldalára. Ezáltal az ellenség a Pó és az Alpesek közötti lapály birtokába jutott. A Pó háta mögött azután ujra állást foglalt a sereg és ott összeköttetést kapván, bevárta az ellenséget.

XXI.

A Somme melletti csata filmen.

A „Nieuwe Rotterdamsche Courent" londoni tudósitója irja a következőket:

A napokban egy moziban láttam a Somme melletti csatát, természetesen filmen. Annál jobban érdekelt a kép, mert néhány héttel ezelőtt én is ezen a tájon jártam. Sajnos tudósitásaimnak legnagyobb részét a cenzura nem engedte kinyomatni és igy nagyon örültem, hogy közönségünk mégis meglathatta azokat a dolgokat, melyeket a lapok nem hozhattak nyilvánosságra.

A jól ismert gránátoktól össze-vissza boronált csatatér tünt fel a vásznon. A házaknak füstölgő romjait és a fák szétzuzott szilánkjait hűen visszaadta a kitünő filmfelvétel. Csakhogy akkor, amikor én ott jártam katonáink nem csináltak semmit, mig most ugyancsak készölődtek a „bochok" megtámadására.

Látszik, amint a katonák árkaikban rohamra készülődnek, majd izgalommal várják a parancsot a támadásra. Arcukon meglátszik a nem mimelt, de

Nagy bankok és kereskedők pincei felhalmozódnak élelmi cikkekben, mig a szegény több gyermekes családanya sirva kér egy kis tejet vagy cukrot s napokat kulog utána, hogy meg pénzért is megszerezhesse.

Előkelő vállalat vezető emberei zsázezrek felett disponálhatnak, mig az utszéli koldust bekisérik, a tolvajt ki éhségből lop elitélik.

Az egyik aranyban fürdik, a másik vigyáz rea. — az egyik él, virul, a másik robotol neki, hogy mindig igy legyen. Egyesek százezrek verejtékén emelkednek, másikak a gond és munka örli meg.

Egyesek tövises utakon nélkülözések és szenvedések között tanulnak, tudományt szerez s azután azt a szerencsefiának dobják oda. Egy jó kávéházi főpincér napi jövedelme 80—100 korona, mig robotoló hivatalnakok és alkalmazottak, ujabban még sok ügyvéd is vénségére mint rokkant és használhatatlan szerényen visszavonulhat.

Javitok, kalapálok és robotolok, hogy a másik kényelmesen járjon, lábát meg ne sértse, torkát meg ne égesse, haja meg ne görbüljön.

Az egyiknek minden, a másiknak semmi. Amiért az egyiket dicsőitem, a másikat elitélem.

Ez az élet komediája.

Helyi hirek.

Kitüntetés. Eitner Imre polgártársunkat, ki a háboru eleje óta mint népfelkelő hadnagy teljesit szolgálatot és egy ideig a nagymarton vidéki vasut biztositó osztaghoz volt beosztva, jelenleg pedig ugyanilyen szolgálatot teljesit Szerbiában, az a kitüntetés érte, hogy őfelsége legmagasabb elismerése adatott neki tudtul, vagyis megkapta a Signum Laudis érdemrendet.

Uj hadnagy. Tangl Adolf ifju iparművész polgártársunk, aki mint e. é. önkéntes népfelkelő vonult be mult évben ősszel és a harctéren a vitézségi érmet is kiérdemelte, őfelsége hadnaggyá nevezte ki.

Halálozás. Berényi Miklós nyug. délivasuti tisztviselő mult szombaton este szivszélütés folytán hirtelen elhunyt. A 63 éves polgártárs, egy nagy család szerető feje, egyik legélenkebb, legfürgébb, rendkivül temperamentumos tagja volt társadalmunknak, ki sok társadalmi mozgalomban részt vett és mindig annyi buzgalommal, hogy sokkal fiatalabbak sem birták ugy mint ő. Hirtelen elhunytának hire ezért is szinte hihetetlennek hangzott és mikor a szomoru valóságról értesültek, általános részvétet keltett. Ezt igazolta temetése is, melyen a polgárság minden rétege nagy számban jelent meg végtiszteségére. A Berényi — Kovács — Dreiszker családok gyászolják.

Fiatal hős sulyos megsebesülésének a hire érkezet péntéken Kőszegre. Dr. Kovács István v. t. főorvos Pista fiát az olasz fronton érte sebesülés, mely miatt a zágrábi hadi kórházba szállitották, édes atyja pedig a hír vétele után azonnal odautazott fia betegágyához. Kovács Pista egyike a mult évben érettségit tett azon fögimnáziumi ifjaknak, akik önként jelentkeztek katonai szolgálatra, a haza védelmére. Reméljük, hogy a visszatérő apa meg nyugtató hirt hoz fia állapotáról, ami valamennyiünk forró óhajtása.

---

valódi izgalom. Szemeik ragyognak az elkövetkezendő ismeretlen felelemtől.

Ugylátszik, hogy a várvavárt jelt megkapták az indulásra, mert mintegy vezérszóra a csapat egy szerre kimászik a fedezékből. Néhányan azonnal visszabuknak. Némelyek mozdulatlanul ott marad helyén, viszont mások buzgón kötözik sebeiket. Szinte groteszk ez a teljesen zajtalan harc. Zene nem játszott a film lepergetésénél és a mozigép monoton berregése nem fedi a harctéri lárma zaját.

Gránátok tüzében haladnak előre hős katonáink. Sok pusztul el, de az életben maradottak mintha annál bátrabban és kitartóbban támadnák a német sereget.

A németek vitézül tartják magukat. A katonák rohamozat után járnak kelnek. Most már van idejük, hogy a felvevő gépbe belemosolyogjanak. Hozzák a német foglyokat, ők is szinte akaratlanul belenéznek a gép lencséjébe. Az egyik angol tiszt megáll a gép előtt és cigarettával kiválja meg a német katonát. A német szeme felragyog a cigaretta látára és mohón kap utána.

Érdekes, hogy a film egy másik jelenetében egy sebesült angol katonát is megkínálnak cigarettával. A Tommy (Tommynak hivják Angliában a katonákat. A Szerk.) ugyanolyan ragyogó szemekkel és ugyanolyan mohón nyúl a cigaretta után mint a német katona.

Szomoru részei is vannak a filmnek. A harctéren fekvő hulla tömeg. A halállal vivódó katona. De ezekről inkább ne is beszéljünk.

Annyi azonban bizonyos, hogy e film a világháboru történetének egy rendkivül tanulságos és nagy értékü emléke fog maradni.

A hálás tanitvány. Árbócz János honvédhadapró i tiszthelyettes, ki most végezte a Ludovicát Vasvármegye egyik neki adományozott alapitványi helyen, meleg köszönő levélben fejezte ki háláját a vármegyének azért, hogy a tiszti pályára való kiképzését támogatta. A Ludovica parancsnokságra juttatta el a levelet és hozzáfűzte, hogy ő meg viszont azt köszöni, hogy ilyen derék, kötelességtudó és hivatását komolyan teljesitő tiszttel szaporitotta a honvédséget.

Czeke Gusztávné, ki mint mult héten irtuk, beteg édes apjánál visszamaradt az olóhoktól szorongatott Nagyszebenben, visszajött és vele jött nagy beteg édes atyja, Bausznern Guidó nyug. főispán is, akit most már itthon és nyugodt viszonyok között részesithet gondos apolásban. Viszontagságos küzdelmekbe került a Nagyszebenből való elutazás és a beteg four életveszélyes helyzetek közötti elszállitása. A gyermeki szeretet hősi tette volt ez, mely elfelejthetetlen emlék gyanánt fog élni a Bausznern — Czeke családok körében.

A 83 a-ok bécsi kápolnaszentelése. Lélekemelő szép ünnepség szinhelye volt vasárnap délelőtt a bécsi Florisdorfban a vasi 83-as katonák tábora. A derék vasdandár törzse ugyanis a háboru kitörése óta ott székel Florisdorfban, ahol legutóbb Palliardi Ágoston őrnagy kezdeményezésére diszes kápolnát emeltek véreink lelki épülésére. Ezt a kápolnát magasztos ünnep keretében vasárnap szentelte fel Bjelik tábori püspök. A felszentelési aktusban jelen volt a 83 asok tisztikara, élén Palliardi őrnaggyal, s az egész legénység. Bjelik püspök az egyházi szertartás után magasszárnyalásu beszédet intézett a vasi katonákhoz. A püspök buzditó szavai után az ezred zenekara imára zendült. Mint egyik jelenlevő irja: A nemzeti Himnusz hangjai mellett hagytuk el a szent helyet, azzal a hő fohásszal, hogy a jóságos Isten adjon békés időt, mert „Megbünhődte már e nép a multat, s jövendőt".

Erdélyi menekülő vasutas családok ideérkezését jelezte a rendőrhatóságnak a főispán és utasitotta a leggondosabb elszállásolásra és ellátásra, melyre nézve az előkészületek a helybeli vasutasok bevonásával már folyamatban volt, midőn azon értesités érkezett, hogy Ceildomolkon nyertek elhelyezést. Ez városunkra nézve is kellemes megoldás volt, mert mindaddig mig a galiciai menekülteket el nem viszik és a tifuszban megbetegedtek teljes felgyógyulása nem biztositja a kifogástalan közegészségügyi helyzetet, nem kivánatos a lakosság szaporitása.

Az uj barak-kórház benépesitése megkezdődött. Héfőn este egy hosszu kórházvonat érkezett Kőszegre, mely teljes kórházszemélyzettel és tábori kórház felszereléssel már azóta van uton, mióta a galiciai Stanislaut kiüritették. Az onnét elszállitott betegeket különböző más kórházakban helyezték el, a személyzetet pedig egy törzsorvos, két alorvos, számvevőségi tiszt és altisztek, több ápolónő és nagyszámu apoló- és segédszemélyzet, összesen mintegy száztan, a helybeli barakkórház elfoglalására kaptak utasitást, ami már meg is történt, a kórház-vonat minden ingóságát egész héten szállitották be és most már készen várják az ideirányitandó betegek és üdülők felvételét. A régi és uj harcterek, sajnos, sokkal hamarabb benépesitik a férőhelyeket, mint azt kivánjuk.

A szent János-híd észlelt betonrepedés ügyében dr. Freyberger Jenő városi tanácsnok a helyszinrajzával Budapesten járt a tervező cégnél és azt a megnyugtató választ kapta, hogy ez az állapot aggályra nem csak nem ad okot, de tekintve, hogy hosszu ideig támasz nélkül volt, ez fényes bizonyitéka a szerkezet kitünőségének, olyannyira, hogy a hid ezen függő helyzetéről fényképet is kért saját gyüjteménye számára, mivel ez az állapot hidszerkezetünk jóságát igazoija. Az átvett vázlat alapján elkészitik annak leirását, hogy miképp javittassék ki a repedés és nagyobb biztonság kedvéért miként épitsenek néhány vastraverztámaszt a most épülő partpillér szerkezetébe.

Árvizveszély fenyegetett bennünket csütörtökön éjjel. Három nap óta tartó esőzésektől a Gyöngyös annyira megáradt, hogy csütörtökön este már kilepésétől kellett tartani. A rendőrség és a vadászok egy készenléte egész éjjel figyelte a helyzetet, de szerencsére estefelé elállott az eső itt is és a felső vidéken is, és éjfél utántól kezdve a vizállás láthatóan apadt. Mégis egy-két helyen a mélyebben fekvő kocsiut egy ideig viz alá került, a szent János hid mellett elhelyezett gyalogjáró szükséghidat az ár elsodorta, a szent János hid épitésénél az állványok egy részét feldöntötte, az épités helyét védő töltést tönkretette, a Gyöngyös áradata ellepte az épités alatt levő parti pillér munkahelyét, is, — szerencsére azonban az alapbetonmunkálatok már annyira előrehaladtak, hogy itt nagyobb kárt nem okozhatott; legfeljebb pár napi késedelmet a hidépités befejezésének. Az épitésvezető a Szt. János hidról egy korlátos gyalogatjárót rögtönzött, melyet már tegnap óta használ a közönség.

Az élelmiszerek ügyében Esterházy Miklós herczeg, mint a Hangya és a kötelékébe tartozó 1400 fogyasztási szövetkezet elnöke memorandumot nyujtott át a miniszternek, amelyben panaszt emelt az olaj- és zsirszolgáltatás, a cukorellátás, a bőrelosztás, petróleumipar és a lisztellátás körül tapasztalható bajok és visszaélések miatt s orvoslást kért a miniszertől. A kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a központoknak az a feladatuk, hogy az árut összeszedjék és arányosan a közönséghez juttassák, s ha a központok nem tudnak elég árut kiszolgáltatni, ezért nem lehet őket kötelességmulasztással vádolni. Ennek oka egyedül az, hogy nincsen elég árujuk.

A burgonya beszerzés nagy gondot okoz a hatóságnak. A polgármester napok óta utazik, az éjt is nappallá téve, csakhogy elegendő mennyiséget biztositson a város lakosságának és midőn végre sikerült a szükséglet egy részét lekötni, akkor meg a ideszállitás lehetőségét kell kivivnia a burgonyaközpontban és a miniszteriumokban való személyes utánjárással, jobban mondva kirimánkodással, kidiplomatizálással, kierőszakolással és e mellett még a maximális ár és a beszerzési lehetőség közötti veszedelmes tojástáncot is végig kell csinálnia: hej szegény tót legény, mindig krumplit kapálni! — A városnál 22 vaggonra történt az előjegyzés, de ha lehet, a város még ennél is többet szándékozik beszerezni. Mivel pedig manapság minden csak készpénz mellett megyen, a polgármester felhivta a burgonyát előjegyzett lakosságot, hogy az átvenni szándékolt mennyiségnek az árát — 22 fillér kilos egységárban — legkésőbb e hó végéig fizessék be a városi pénztárba. Akiknek most kevesebb a pénzkészletük, azok természetesen egyelőre kevesebbet vesznek át és a többit akkor fizetik, mikor azt is átveszik.

Szigoru hus- és zsir böjtnapokat rendelt el a kormány. Hétfőn tilos bármilyen zsirral vagy vajjal való főzés és természetesen az eladás is, — kedden és csütörtökön tilos szarvasmarhák, sertések, juhok kecskék levágása, tehát e napon a vágóhidi szolgálat is szünetel, — szerdán és pénteken pedig tilos a huseladás és kifőzés. Általában véve igy élnek már régebben mindazok, akik sem hadseregszállitók, sem hadi állapotot kiaknázható vagyongyüjtők, sem frontbeli katonák és kórházi lakók s igy a népek tömegének nem lesz nehéz beletörődni. Most csak az a kérdés, hogy ha csak hétfőn nem lehet zsirt kapni, történik e gondoskodás arról, hogy a többi napokon kapható legyen? Mert ha nem, ugy jobb lenne az olyan rendelkezés, hogy a hétnek legalább egyik napján tényleg kapni lehessen.

A darálás dijat felemelték. Mint emlékezetes a kormány őrlési rendeleteivel kapcsolatban az alispán a darálásért követelhető dijat akként állapitotta meg, hogy a molnárok mindenféle gabonanemü megdarálásért tiz százalékot jogosultak a feldolgozott gabonanemüekből elvámolni. Ezt a részesedést általában jogosulatlannak találta a közönség s e tekintetben dr. Stúr Lajos inditványáért Kőszegről történt az alispánhoz előterjesztés, mivel a takarmány gabonanemüeknek egyszerü darálása is egyenlő értékü munkateljesitmény volt a liszt őrlésével, holott a srótolás egy mázsánál néhány perc alatt kész, mig a liszt őrlése néhány órát vesz igénybe. — Az alispán ennek folytán az egész vármegye területére való érvénnyel elrendelte, hogy a darálás vámdija tiz százalék helyett négy százalék legyen. Az utóbbi időben tehát a malmosok négy százalékért végezték ezt a munkát, mig azután ők is panaszkodni kezdtek, hogy ez a leszállitás viszont túlságosan megrövidíti őket és a négy százalékos vámdij mellett sehogyan sem tudnak darálást végezni. Az alispán, tekintettel a panaszok némi jogosult voltára, a darálás dijat negyről hat százalékra emelte fel, akármiből gabona darálásáról van is szó és azt akár vizi malom, akár motorral hajtott bármilyen malom végzi is el.

Az uj időszámitás vége. Szeptember 30.-ával az óramutató ismételten visszatér eredeti helyére. Október 1-én ismét egy órával hosszabb az est és a reggel. Egy órával tovább alhatunk és egy órával később fekszünk. Hogy ez az uj időszámitás bevált-e a kereskedelemben, erre nézve sok kereskedő és gyáros egybehangzó véleménye szerint ez nemcsak üdvös, de feltétlen hasznos és a háboru utáni időre is kérik ennek a rendszernek a további fenállását. — Minálunk csakis a villamos telep szenvedett ezen ujitás által. Igen sok helyen egy otodet sem fogyasztották az előző évfogyasztásnak.

Bevonulási hirdetmény. Hatósági plakátok közlik a város lakosságával, hogy az 1866. évtől 1871. évig terjedő időközben született s besorozott népfelkelők f. évi október hó 2-án, az 1871. évtől 1884. évig terjedő időközben, vagy 1884. után született s bevált népfelkelők október hó 10-én kötelesek bevonulni, amennyiben névszerint felmentve nincsenek, a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédkiegészitő, illetve cs. és kir. kiegészitő ker. parancsnokság székhelyére.

A tifuszbetegségek ügyében e héten itt időzött Medzidhraczky vármegyei főorvos és a városi t. főorvos kiséretében meglátogatta a betegeket, kik jelenleg összesen tizen vannak, nagy részük a kórházban elkülönitett osztályon. Az eddig tett óvintézkedéseket jóváhagyta. Szerinte az árviz által okozott kutfertőzésekből is származhat, de nem lehetetlen hogy észrevétlen maradt betegtől terjedt az egyik család körében és ezek által azokra, kik vele érintkeztek. Szigorúan meghagyta, hogy a városban mindenütt a tisztaság fentartása és az árnyékszékek fertőtlenitése a legeberebben ellenőriztessék.

Orosz templomot kapott ajándékba a város. A valóságnak mintegy egy huszad méretében fából faragott igen szép és gondos munka, arany kupolás tornyokkal, haranggal, belül oltárral és szent képekkel. Igen látványos, nagy kézügyességet elárulló fafaragó munka és a sok orosz fogoly fafaragó munka közül nagyon kiemelkedő. A tartalékos kórház egy orosz fogoly betege készitette dr. Klein Miksa törzsorvos részére, aki midőn innét elhelyeztetett, Kőszeg városának ajándékozta muzeuma számára, a jelen idő és itt volt oroszok emlékére. Megörzésre érdemes műtárgy, melyet bárha minél előbb — városi muzeumban láthatnánk.

Szinészet. Fehér Vilmos szintársulata a délvidékről már eljött Vasmegyébe és jelenleg Körmenden játszik 16 tagu katonai zenekarral. Tegnapelőtt itt járt titkárja az itteni elutasitó határozat ellenében azzal a kéréssel járult a hatósághoz és egylethez, hogy egyik előadásukat nézzék meg néhányan Körmenden és e személyes tapasztalat után határozzanak ujból engedélye tárgyában. Ezt megigérték neki.

Nem titok már, hogy Kiss Károly és Társa bank részvénytársaság Budapest, Kossuth Lajos utca 13 egy egész külön osztályt létesitett a különféle kaba lisztikus szerencse-sorsjegyek kezelésére. Bővebb felvilágositást azonnal küld ingyen e kitünő hirnévnek örvendő bankház, csak egy levelezőlapot kell neki irni.

Beiratkozás a pozsonyi egyetemre. A Pozsonyi m. kir. Erzsébet tudományegyetem jog és államtudományi karán az 1916—17. tanév I. felére a nagyméltóságu és közokt. min. 112824/916. IV. sz. leirata értelmében szeptember hó 30 ig minden külön engedély nélkül lehet beiratkozni. Ezen időn tul a beiratkozásra október 6 ig a jog- és államtudományi kat dékánja, október hó 6-tól 14-ig pedig az Egyetem Rektora ad külön kérelemre engedélyt. A félévi tandij annyiszor 3 korona, ahány órát vesz a hallgató hetenkint. A tandijmentesség iránti kérvények a fenti beiratkozási határidő alatt adandók be a jogkari Dékánhoz. Az előadások október hó 2-án kezdődnek. Az egyetemi Diákasztal 1916. október hó 1-én nyilik meg. Az egészmentes és félmentes helyek iránti kérvények az Egyetemi Diákasztal kormányzó Tanácsához cimzendők és az Egyetem Quaestori hivatalához küldendők. Különbeni irásbeli tudakozódásokra a beiratkozással kapcsolatos bármely ügyben, — ideértve a lakáskérdést is — részletes felvilágositást ad az Egyetem jogkari dékáni hivatala.

Az a katonaruhás szélhámos, kiről mult héten megirtuk, hogy hadbavonultak feleségeinél kisérletet tett pénz- és ruhakicsalásra, de itt véletlenül sikerre nem vezetett, Szombathelyen nagyobb szerencsével dolgozott, mégis utolérte a nemezis. Éppen vonatbesszálláskor csipte el a rendőrség. — Azóta ujból itt járt egy hasonló csalásban dolgozó. Szállást kapott egy özvegyasszonynál, ki be sem jelentette és egyik nap azt vette észre, hogy lakósa eltünt és magával vitte a házban feltalálható minden ruhafélét összesen 300 korona értékben s a házban lakó egyik munkásnak ruháit és egy óráját is. Egy másik házban hitelre kosztot is kapott. Hitelképességét azzal nyerte meg magának, hogy ujdülő katona és anyjától hetenkint 100 korona segélyt kap. Ezt elhitték neki. A rendőrség minderről csak akkor értesült, mikor a kosztos elutazására való készülődését észlelte és a hatóságnál 5 korona tartozását perelte. A „szoba- és kosztos ur" azonban szintén észlelte a bizalmatlankodást, önként jelentkezett a hatóságnál, felmutatta a helybeli katonai állomásparancsnokságnak bevonulásához kiállitott szabályszerü utlevelét és előadván azt, hogy pénze elfogyott, majd megküldi, e miatt nem gátolhatta bevonulhatására való elutazását. Csak utóbb értesült a ruhalopásról és ekkor a rendőrbiztos azonnal utána utazott, de már fel nem találhatta, az állomásparancsnokság és rendőrség táviratilag intézkedett elfogatása iránt, de ez eddig eredményre nem vezetett. Pénteken érkezett Szombathelyről egy ott ugyanilyen szélhámosságot elkövetett egyénnek a személyleirása, de ez nem az ittjárté. Ebből azonban nyilvánvaló, hogy az efféle szélhámoskodás nagyon elterjedt s igy jó lesz idegenekkel szemben óvatosnak lenni.

Negyszázhatvan millió ötszázkilencvenháromszáznegyven példányban jelent meg AZ EST 1914 április 14-ikétől 1915. december 31-ig. Valóban példátlan ez a siker. Hogy milyen amerikai arányban nőtt ennek az ujságnak a népszerüsége, azt ezek a számok igazolják: 1910 áprilisában, Az Est megindulásának hónapjában, a napi, átlagos példányszám 32.326 mig 1915. decemberében már 317.389. A fejlődést pedig legélénkebben illusztrálják az alábbi adatok: Az Est egy évi példányszáma: 1910-ben (csonka év) 8,760.500 1911-ben 18.947.240 1912-ben 35.185.050 1613-ban 45,838.200 1914-ben 78.095.600 1915 ben 213.759.750 És ez igy megy tovább Az Est független hirszolgálata és nem befolyásolható bátor szókimondása biztositja mindenkorra ezt a példátlan nagy népszerüséget.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: Jütland partvidéke; természeti felvétel. — A tengeri sirály; dráma 3 felvonásban. Ezen érdekfeszitő film, mely gyönyörü tengeri tájképekben gazdag, anyagát a csempészéletből meritette. — Knoppka mint tartalékalvó vigjáték.

Vidéki hirek.

A 18. honvéd pótzászlóalj e héten jött vissza Sopronba, régi állomáshelyére, hol lelkes ünepséggel fogadták fiainkat. Karánsebesen voltak egy évnél tovább, a román betörés után pedig Belencén, Temesvárott, majd Nagyszentmiklóson, mig végre belátták hogy mégis csak legjobb otthon. Szeretettel köszöntjük őket!

Elhunyt erperes-plébános. Martin Antal rábakeresztúri plébános életének 63-ik és papságának 40-ik évében kedden éjjel elhunyt. Az elhunyt mintegy 30 ével ezelőtt pörgölényi plébános volt s mint ilyen jó emlékben maradt fárájának.

Örököseket keres a bécsi hagyatéki hatóság Strausz Anna született Silberberg rohonci származásu elhunyt hagyatékára.

A hétfői megyegyülésen Pálinkás József rőtfalvi plébános nagy feltünést keltett igen bátor felszólalásával, mellyel a Haditermény r. t. eljárását és lisztellátását, nemkülönben a Bankok ardrágitó spekulációit jellemezte. Tapssal honorálták azt a kijelentését, hogy a háboru idején a közbiztonság veszélyeztetését feltették, azt hivén, hogy ujra feléledtek a bakonyi erdők zsiványai, ebben azonban csalódtak, a biztonság teljes rendben van, csak a Haditermény nél és a Bankoknál dolgozoktól kell félni, számos esetnek előadásával igazolván az azok elleni általános felháborodás okát. Végül a következő inditványt tette: 1. A haditermény ügynökeit helyezzék hatósági őrzés alá s rendeljék az alispánt az ügynökök fölé s joga legyen büntetni is. 2. A hatósági lisztet mindig a legközelebbi malomból utalják, hogy az ellenőrizhető legyen. 3. Létesitsen a megye jóléti bizottságot az élelmezés problémájának megoldására. Az alispán elismerte, hogy sok indokolt panasz is lehet, de a községek hiányos bejelentése is sok bajnak az okozója, melyen mihamarabb segiteni fog.

A varmegyei tüzoltó szövetség mult vasárnap Szombathelyen tartotta ez évi közgyülését. Az évi jelentés szerint a vasmegyei 14,000 tüzoltóknak csak egy ötöde van itthon és ezekre hárul a tüzőrség és oltás nehéz munkája.

Az erdélyi menekülteknek 160,000 koronát gyüjtöttek eddig Vasvármegye.

Az árviz keves kárt okozott a muraszombati járás gazdainak. A Mura által elontott vidék árvizkárát megállapitandó, Horváth Pál főszolgabiró bejárta az árviz pusztitásaitól szenvedett vidéket. Körutja nem várt és megnyugtató eredményre vezetett. Az elontott vidék gazdái alig szenvedtek kárt. Termésük nagy része ugyanis be volt akkor már takaritva s biztos helyen, fedél alatt nem pusztithatott benne az ár. A becsületes gazdaemberek még az adójuk elengedését sem kérték, bár ehhez joguk lett volna.

Detektiv-csoport a gabona forgalom ellenőrzésére. A gabona-forgalomnak minden irányban való ellenőrzésére és ezzel kapcsolatban fővárosi államrendőrség állományából az alispán detektiv-csoportot szervezett, amely működését már megkezte. Az alispán utasitotta a főszolgabirákat s azok utján az alárendelt hatóságokat és község elöljáróságokat, hogy amennyiben ezek a rendőri közegek akár egyébb okból hozzájuk fordulnak, őket megfelelő támogatásban részesitsék.

A cséplés befejezése. A kormány utasitotta a vármegyék első tisztviselőit, a gabona-reviralást haladéktalanul rendeljék el, mihelyt a vármegyék területén a cséplés nagyobb része befejeződik. Mint értesülünk, a járásokból már nagyreszt beérkezetek a jelentések arról, hogy a cséplés közvetlenül befejezés előtt áll és egy két hét mulva a vármegye egész területén bevégződik. E jelentések alapján az alispán már a napokban kiadta a rekviralási rendeletet.

Alsólaszlon hétfőn nagy tüz volt az esti órákban. Oly magasra csaptak a lángok, hogy messze vidéken észlelték. Szombathelyen ugy látták, mintha Kőszegen lenne. A kőszegi tüzoltók egy fecskendővel siettek segitségére a szomszédoknak, hova a környékbeli tüzoltók már eljöttek, de csak hajnal felé voltak képesek a tüzet eloltani. Hat ház, 11 pajta, igen sok termés, gazdasági eszköz esett a tüz martalékául, melynek kára, egyetlen károsultat kivéve, mind megtérül a biztositás révén. A tüzvész okát nem tudják, — valoszinűnek tartják, hogy eldobott szivartól, vagy gyujtótól keletkezett.

Póruljárt határszéli gazdák. A közélelmezés biztositása céljából alkotott kormányrendeletek értelmében a saját házi szükségletre megtartható gabona őrlésére őrlési igazolvány szerzendő. Azért van ez, hogy senki felesleges készletet ne vonjon el a közélelmezés elől. Természetesen akadnak meggondolatlanok, akik mibe sem veszik ezt az intézkedést. A németujvári járás egyik községében néhány gazda azt okumulálta ki a rendelet kijátszására, hogy nem szereztek őrlési igazolványt, hanem gabonájukat a stájerországi szomszédos Naudauba és Burgauba vitték az ottani malmokba őröltetni. Erre a mulatságra azután alaposan ráfizettek, mert az osztrák kormány is elrendelvén a rekviralást, a magyar gazdáknak a stájer malmokban talált liszt és gabonakészletét elkobozta. Amiből a tanulság: legjobb az egyenes ut.

A szenterzsebethegyi róm. kath. iskolához 80 korona havi fizetés és az iskolaszék által bérbe vett egy szobás lakás használata mellett a tanitás befejeztéig helyettes tanitó kerestetik.

A pinkamindszenti róm. kath. iskolához a hadbavonult tanitók helyettesitésére megfelelő tanerő (férfi vagy nő) kerestetik. Fizetése a tanitási időre havi 100 korona, bútorozott szoba fütéssel. Ha a kántori teendőket elvégezni képes, azért külön dij iztatik. Pályázati határidő szeptember 28.

A vámoscsaládi róm. kath. iskolaszék lemondás folytán megüresedett osztálytanitói állásra pályázatot hirdet. Fizetése: hitközségtől 400 korona, 1 padlózott szoba bútorozva és fütéssel, konyha kamara, 40 korona lakbérpótlék, 20 korona kertilletmény és törvényszabta államsegély. Pályázhatnak okl. férfi- és nőtanitók October 10 éig.

Elitélt nyug. főszolgabiró. A szombathelyi főszolgabiró Polgár Jenő bakófai bérlő, nyug. főszolgabirót azért, mert az 1915 évi termésből származó 92 mm gabonát eltitkolt és a maximális árt megszegte bünösnek mondta ki s a két ügyben másfél hónapi elzárásra és 900 korona pénzbüntetésre itélte. Az itélet ben az ügyészi megbizott megnyugodott, Polgár Jenő azonban fellebbezett ellene.

Betörések. Kedden virradó éjjel Bazsó István, herényi községbiró kamráját feltörték és cipőket, csizmákat, ruhanemüt, élelmiszereket loptak el onnan. Betörtek még Herényben Gyürü Sándorné kamrájába és Novák Sándorné tyukóljába is. A nyomozás egyenlőre eredménytelen.

Öngyilkos orosz fogoly. A vasvári járáshoz tartozó sorkikápolnai fenyveserdőben vasárnap reggel egy teljesen feloszlásnak indult holttestre akadtak. A hulla egy alacsonyabb fáról lógott és a fején orosz sapka volt. Erről, valamint ruházatáról megállapitották, hogy orosz fogoly volt és a dr. Haisler Károly tb. főszolgabiró által helyszinén megtartott vizsgálat megállapitotta, hogy a fogoly, aki három héttel ezelőtt a zalaegerszegi fogolytáborból szökött meg, öngilkosságot követett el. A sapkáján levő számról megállapitották, hogy az életunt orosz fogoly Salamon Levin orosz alattvaló és hazájában kantinos volt. A vizsgálat során az is megállapitást nyert, hogy Salamon Levint eltünés napjától a hatóság szabályszerüen köröztette mindenfelé. Holttestét Sorkikápolnán temették el és haláláról értesitették a hadvezetőséget.

Heti krónika.

A horvát városok élelmezése. A magyar városok hasztalan kérték a kormányt, hogy alakitson egy élelmezési központot a magyar városok részére, a kormány ezt az előterjesztést figyelmen kivül hagyta. Amit azonban a magyar városok nem kaptak meg, azt megkapták a horvát városok, amennyiben a horvát bán megalakitotta a horvát városok élelmezési központját az osztrák „Miles" mintájára.

Kétszázezer koronás alapitvány Cegléknek. Özv. Emődy Tóth Mihályné 200,000 koronás alapitványt tett elhunyt férje emlékére egy Cegléden alapitandó gazdasági iskola céljára. Cegléd városa hálából megfesteti Emődy Tóth Mihály arcképét és a városháza disztermében helyezi el. A tanács az özvegynek küldöttséggel köszönte meg a nagy adományt.

A marosvásárhelyi alreáliskola Nagykanizsán. A honvédelmi miniszterium a marosvásárhelyi katonai alreáliskolát ideiglenesen Nagykanizsára helyezte. Az iskolát és a növendékek lakhelyét az uj gyalogsági laktanyában helyezik el. Amint a berendezéssel elkészülnek, ami csak pár napot igényel, a növendékeket is Nagykanizsára szállitják. Az oktatás még ebben a hónapban megkezdődik.

A hüvelyesek maximálása. A kormány maximálta a hüvelyeseket és egyidőleg elrendelte, hogy árpagyöngy, koleskása és hántolt borsó csakis a Haditermény Részvénytársaság utján szerezhető be. A koleskása legmagasabb ára 100 kilogrammonként tiszta sulyban 76 korona 80 fillér, az árpagyöngyé 72 K és a hántolt borsóé 10 korona.

Változás a postai megbizási szolgálatban. A hivatalos lap rendeletet közöl, mely szerint a postai megbizási szolgálatban 1916. évi October hó 1-től kezdve az az ujitás lép életbe, hogy nem okmányon alapuló legfeljebb 20 koronáig terjedő követelés a belföldi, valamint az Ausztriával és Boszniа-Hercegovinával való forgalomban zárt postai megbizás teliratu ajánlott levél helyett e célból kiadott s közönséges levélként kezelt postai megbizási lap utján is beszedhető. A megbizási lap ára 20 fillér, melyből 10 filler előmutatási dijként szolgál. A megbizási lapot egyszerü levélpostai küldeményként kell feladni. Ajánlás vagy expresszkézbesités ki nem kérhető.

Ismertető jelzés a kincstári lábbelin. Miután az utóbbi időben gyakran előfordult, hogy a kincstári lábbelit elidegenitették, a honvédelmi miniszter rendeletben utasitást adott, hogy az összes kincstári lábbelin egy 15 mm. magas és 2 mm. széles „H" jelzést üssenek át. Az ily lábbelik elidegenitése szigoru büntetéssel jár.

AZ EST

½9 órakor este kapható e lap kiadóhivatalában és az utcai elárusitónál. :-: :-:

Előfizetőknek havi 2 K-ért a lap házhoz szállitása.

Hirek a háboruról.

Bukovinában az oroszok folytatják támadásaikat. Dornavatrától kétoldalt román hadseregrészek együtt harcolnak az oroszokkal. Osztrák-magyar és német csapatok az ellenségnek helyenkint a legerősebb ágyutüzzel bevezetett támadásait mindenütt visszaverték. Ludovától délre az ellenség arcvonalunk egy keskeny részét kissé nyugatra szoritotta. Lipnicza-Polnánál [illegible] támadás további tért nyert.

A Karpátokban Smotrectől egész Kirlibabá vidékéig élénk harcok vannak. Különböző erős orosz támadásokat visszavertünk. A Ludova-területen az ellenség kis előnyöket ért el. Dornavatrától kétoldalt az oroszok és a románok eredménytelen roham kisérletük közben sulyos veszteségeket szenvedtek.

A Karpátokban pénteken az oroszok támadási tevékenysége valamivel csökkent. Dornavatrától északra, a lucinai méntelepektől délnyugatra és Ludova vidékén ellenséges előretöréseket visszavertünk. Bystrzectől délre a tegnapelőtt visszafoglalt Smotrec magaslatot ujra elvesztettük. Böhm-Ermolli vezérezredes hadseregénél az ágyuharc erősbödött. Sviniuchitól kelletre ellentámadásaink ellen az ellenség uj oszlopokat dobott, de mindenütt visszavertük őket.

A Karpatokban az ellenség a legnagyobb szívóssággal folytatja támadásait. Mindenütt visszavertük, csak a lucmai menteleptől és Bisztriczától délre tudott helyi előnyöket elérni. Lipnica-Dolnától délre az ellenség eredménytelen kisérleteket tett, hogy a német ellentámadását tömeglökésekkel meghiusitja.

Lucktol nyugatra gyengébb orosz támadások balul végződtek. Korytnicánál az ellenség állásunk egyes kis részeiben még tartja magát. A szeptember huszadiki harcokban hétszázhatvan fogoly és több gépfegyver jutott kezünkre. A Szeret és a Strypa közti arcvonal egy részén, Zborovtól északra heves tüzérségi harc folyt. Az ellenség támadásait záró tüzünkkel megakadályoztuk.

Lucktol nyugatra az orosz gárda más nagy erőkkel egyetemben folytatta támadásait von der Marvitz tábornok csapatai ellen. Koritnicánál a harc még nem ért véget. A husz kilométer széles arcvonalon az ellenség több izben megismételt rohama egyébként tökéletesen ujból, legvéresebb veszteségei mellett meghiusult.

Az olaszok nagy veresége a Karszt fensikon. A Karszt fensik ellen irányuló olasz ágyutüz időnkint ujra megélénkült. A ellenséges gyalogság támadási kiserletei — hála tüzérségünk működésének — nem fejlődhettek ki. Megállapitást nyert, hogy a fensik védelmezőivel a négynapos nehéz harc alatt 20 gyalogdandár, egy lovas hadosztály és 15 bersaglieri zászlóalj állott szemben. A Sugana szakaszon az olaszok megtámadták a Pivaroni és a Masopatak melletti állásainkat. Éjfélig tartó heves harc után nagy veszteségek mellett teljesen visszavertük őket.

A tönkrevert orosz román hadero. A román és az orosz csapatok gyors visszavonulásuk közben is nagyobb harcokba bocsátkoztak, ez azonban csak azt mutatja, hogy a bolgár csapatok jobban üldözik őket, mint ahogy menekülni képesek. A román és az orosz sereg legközelebbi nagyobb célja most a Konstanca-Medjidie-Csernavoda vonal elérése, mert azt remélik, hogy itt kedvező terepet fognak találni. De nem szabad elfelejteni, hogy a bolgár sereg frontja 170 kilométerről 60 kilométerre keskenyedett. Mind a két harcoló fél kapott segélycsapatokat, de a román és az orosz seregek a legutóbbi harcokban annyit veszitettek, hogy veszteségüket nem is lehet összehasonlitani a bolgárokéval. A román és orosz seregek támadó ereje két hét alatt egyszer és mindenkorra megtört. A foglyok rendkivül nagy száma, különösen a tiszti foglyok száma kérdésessé teszi a hadseregek ujjászervezését és azt, hogy képesek lesznek-e emlitésre méltó ellenállásra a Konstanca-Csernavoda vonalon. A Csernavodánál a nagy Duna hid egyetlen reményük arra, hogy Dobrudsát egészen elhagyják és a hidon át a régi Románia területére menekülhetnek, hogy Bukarestet megvédjék. A bolgár hadsereg már csak 15 kilométerre áll az orosz román hadsereg utolsó védelmi vonalától. A dobrudsai nagy harcok befejezése mértékadó körök szerint 5—6 napon belül várhatók.

Hatszegnél megvertük az olahokat. Hátszegtől délkeletre 18-án a románokat Merizorón át tul Petrozsény felé visszavertük. A Gorgényi- és Kelemen-hegységben szoros harci érintkezés.

A Vulkán szoros magaslatait elfoglaltuk. Petrozsénytől délre a Vulkán szoros mindkét oldalán levő magaslatokat visszafoglaltuk. Nagyszebennél és Erdély keleti harcvonalán csak előőrsi csatározások folynak.

Petrozseny és a Szurdoki szoros visszafoglalása. Román harcvonalon: A románokat Hátszegtől délkeletre teljesen visszavertük. Petrozsény és Szurdoki szoros ujra birtokunkban van.

A románok visszaüzése. A magyar-osztrák és német csapatok Staabe tábornok vezetése alatt egy oláh sereg üldözése közben Petrozsény megszállása után energikus lendülettel visszafoglalták a Vulkán hágót és a Szurdoki szorost. A Vulkán szoros eleste legközelebb várható. A magyar kormányt értesitették a győzelemről. Az ellenséges sereg üldözése tovább tart. A delvidéki magyar lakosság lelkesedése leirhatatlan. Petrozsény lakossága zászlókkal és virággal üdvözölte a felszabaditókat. Chorin Ferenc forendi-házi tag, mint a Salgótarjáni Részvénytársaság igazgatója, Petrozsényba utazott, hogy személyesen győződjék meg a bányatelep állapotáról.

Nagy harc a Dobrudsaban. A Duna mentén nyugalom. A Dobrudsában pénteken a Casicei-Eghez-Karakoj vonalon nagy harc fejlődött ki. Az ellenség körülbelül 20 bataillonnal megtámadta három üteginket és kilenc szakaszunkat. Ellentámadásunkkal megfutamitottuk és lovasságunk a sötétség beálltáig üldözte. Német repülőgépek eredményesen bombáztak Csernavodánál a Duna hidat és ellenséges táborokat.

100 000 embert vesztettek a románok. A husz napos küzdelem után, hozzávetőleges számitással 70 000 fore tehető az oláhok vesztesége halottakban és sebesültek, foglyokban pedig 30 000. A bolgárok állásaikat 100 kilométernyire vitték északra a régi frontjuktól és 60 kilométerrel megröviditék frontjukat.

Dobrudsaban a megvert oroszok és románok az üldöző szövetséges csapatok elől háromnapi visszavonulás után, az ujabban odavont csapatokkal megerősitve a Rosovo-Cobadinu tuzlai általános vonalon helyezkedtek el. A német zászlóaljak a Duna mentén Rasovotól délre már egészen az ellenséges tüzérségig hatoltak, 5 gépfegyvert zsákmányoltak és ellentámadásokat visszavertek.

A dobrudsai oláh csapatok visszavonulása. A Times harcteri tudositójának jelentése szerint a dubrudsai román erők a rasovotuzlai hadállásba vonultak vissza. Egy másik jelentés szerint a románok a konstanzai vonal mögé vonták vissza csapataikat, hogy ott egyesüljenek a román északi hadsereggel.

Ujabb nagy harcok Dobrudsában. A Dobrudsában 19-én heves és váltakozó sikerü harcok folytak. Az ellenség, részben sietve odavont erősitésekkel a legszivósabb ellenállást fejti ki. A Dunánál tüzérségünk sikeresen ágyuzta a turnuszeverini pályaudvart. A Mara-Lui-Tuzla vonalon az ütközet tegnap mind két részről a legnagyobb elkeseredéssel folytatódott. Az ellenség tartja hatalmasan megerősitett állását.

Az orosz cár és a dobrudsai veresége. Az orosz és román hadseregeknek dobrudsai veresége nagy megdöbbenést keltett orosz katonai körökben, ahol attól félnek, hogy a veresége kellemetlen visszahatással lesz az orosz front általános helyzetére. A cár nyiltan kifejezte rosszalását a román hadügyminiszterrel szemben, hogy a románok nem voltak eléggé felkészülve és elhamarkodták! a felvonulást. A cár utasitására rendkivüli minisztertanács ül össze a további intézkedések megtételére.

Anglia blokalta Norvegiat. A Wossische Zeitung jelenti: Krisztiániából, hogy a liszt tőzsdére Londonból feltünést keltő jelentés érkezett, amely szerint Anglia végleg elzárta Norvégia összes buza- és lisztbevitelének utját.

A görög király semlegességi nyilatkozata. A Birsevija Vjedomoszti közli: A görög király fogadta a venizelista párt vezéreit, akik arról akarták meggyőzni a királyt, hogy az antant győzelme bizonyos és Görögország beavatkozása immár elkerülhetetlen az antant oldalán. A király erre kijelentette, hogy nézete szerint a háboru kimenetele a mai viszonyok mellett még eldöntetlen és Görögországnak meg kell őriznie szigorú semlegességét.

Vad harcok nyugaton. A „Journal" haditudositója jelenti: A Somme mellett a harcok a legborzalmasabbak voltak, aminőket ember elképzelhet. Courcelette helységben vad, szinte állati küzdelem folyt. Az angolok és a bajorok késekkel, meg browningokkal harcoltak egymás ellen vagy pedig puszta kézzel fojtották meg egymást. A haditudositónk szerint a lőszerfogyasztás eddig még nem ismert mértéket ért el.

Drosz tisztviselők utcát sepernek Bulgáriában. A bolgár lapok szerint a dobrudsai orosz sereg közigazgatási tisztviselők egész dandárját hozta magával, hogy azok átvegyék a meghóditandó bolgár városok kormányzatát. A bolgár csapatok ezeket a tisztviselőket elfogták. A hivatalnokokat ugyanazokban a városokban, amelyekben működniök kellett volna, utcaseprésre használják.

Szerkesztőségi posta.

T.-M. E. Borostyánkő. Örommel várjuk a jelzett levelet. Gyönyörü mélyérzésü verset mai számunk közli. Költeményeinek kiadását illetőleg lesz egy inditványunk.

H. K. helyben. Multkor kifejtett álláspontunkon nem változtathatunk. Az illető ceg ellen mint értesülünk, a kihágási eljárás megindult, de eredményet nem tudjuk. Levele utolsó részét nem osztjuk. A közönség is visszaél a helyzettel. Szükségletenél többet halmoz össze s ez is oka a kereskedők gyors készletfogyásának.

Polgárőr. Az érintett ügyet a cenzura folytan nem közölhetjük, tehát a vele kapcsolatos rendőri esetet sem. Tökéletesen igaza van. Nem a figyelmesség ellen történt a hatósági intézkedés, hanem a hatóság rendelkezésének be nem tartásáért. A hatóság bizonyára tudja, hogy miért tette és ha felelősségre vonják kétségtelenül igazolni is fogja óvatosságát. Furcsa, hogy ilyen hazafiatlan tüntetés meg helyeslőre is akad. Az illető önmaga kérte maga ellen a fegyelmi vizsgálatot és be fogja igazolni, hogy hatáskörét tul nem lépte.

Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak kik felejthetetlen jó férjem, illetve apánk halála alkalmával bármi módon igyekeztek fájdalmunkat enyhiteni, ez uton mond hálás köszönetet

a Berényi-család.

Hozassuk haza elesett hőseinket!

Kedvezményes fuvardíj mellett eszközli, a szükséges engedélyeket és okmányokat jutányosan megszerzi

Hazai föld harcteren elesett hősök exhumálási és hazaszállitási vállalat

Budapest, Rákóczi-ut 59. sz., I. em. 5.

Telefon József 33—44. Előnyös költségvetés díjmentesen.

Hadbavonultak

női családtagjai jó megélhetést biztosithatnak magaknak, ha xxxxx

Henes Károlyné

(Budapest, IV. Kristóf-tér 8. szám)

elsőrangu női divatteremmel kapcsolatos szabászati- és varrótanintézetében — csekély dijazással — a női ruhaszabást és varrást rövid idő alatt megtanulják.

Hordókat

petroleumos, olajos, kátrányos, sziruposat, szeszeset, a legmagasabb áron **minden mennyiségben készpénzfizetés mellett** veszünk ugy helyben, mint bármely vidéki vasut vagy hajóállomáshoz szállitva.

Hordóügynökök kerestetnek!

WEISZ LIPÓT és TÁRSA

olaj-, gepzsir, kocsikenocs nagykereskedők

BUDAPEST, IX. Hentes-utca 17.

Interurbán telefon: József 14—50.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

köszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.

Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket jelenleg **nettó 4 %-os** kamatozással betéti könyvecskére és folyószámlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben!

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra, **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Értékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad

Szelvényeket: költségmentesen beváltj; szelvényivekot a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: ánami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit.

Értékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztosito társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**

Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Alaptőke 1,600.000 kor. Tartalékok: 400.000 kor. Takarékbetétek 15 millió koronán felül. Saját tőke 2,250.000 korona.

Ha szüksége van

körlevelekre, számlákra, cégnyomásos levélpapirra, boritékokra vagy levelezőlapra, továbbá meghivókra, műsorokra, belépőjegyekre, falragaszokra, azután étlapokra, cimkékre, névjegyekre, gyászjelentésekre, táblázatokra, árjegyzesekre vagy bármely a könyvnyomdászat szakmájába vágó munkára, akkor forduljon a legnagyobb bizalommal csak

Rónai Frigyes

könyvnyomdájához

Kőszeg, Várkör 39. (Roth Jenő-fele ház),

hol minden felsorolt és fel nem sorolt nyomtatványt a mai kor igényeinek megfelelően csinos, modern és izléses kivitelben a legolcsóbb árak mellett :: :: :: szerezhet be. :: :: ::

Közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

„Kőszegvidéki Képesnaptár", „Günser Bezirkskalender" és „Hervatski Kalendar Sv. Antona Paduanskoga" kiadóhivatala.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszeg.